

Dokument zasedanja

B8-0183/2018

11.4.2018

PREDLOG RESOLUCIJE

k vprašanju za ustni odgovor B8-0010/2018

v skladu s členom 128(5) Poslovnika

o krejitvi vloge in položaja žensk in deklet prek digitalnega sektorja
(2017/3016(RSP))

Agnieszka Kozłowska-Rajewicz

v imenu Odbora za pravice žensk in enakost spolov

**Resolucija Evropskega parlamenta o krepitvi vloge in položaja žensk in deklet prek digitalnega sektorja
(2017/3016(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 2 in člena 3(3)(2) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje, sprejetih leta 1995 na četrti svetovni konferenci o ženskah, zlasti pa dela o ženskah in medijih,
- ob upoštevanju končnega dokumenta zasedanja na visoki ravni Generalne skupščine OZN z dne 16. decembra 2015 o splošnem pregledu izvajanja sklepnih ugotovitev, sprejetih na svetovnem vrhu o informacijski družbi,
- ob upoštevanju strateških prizadevanj Evropske komisije za enakost spolov 2016–2019,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. maja 2015 z naslovom Strategija za enotni digitalni trg za Evropo (COM(2015)0192) in vmesnega pregleda njenega izvajanja z naslovom Povezani enotni digitalni trg za vse (COM(2017)0228),
- ob upoštevanju drugega stebra strategije Komisije za enotni digitalni trg, ki je namenjen ustvarjanju ustreznih pogojev in enakih konkurenčnih pogojev in okolja za uspevanje digitalnih omrežij in inovativnih storitev, in tretjega stebra, ki podpira vključujočo digitalno družbo, v kateri imajo državljani prave spretnosti, da lahko izkoristijo priložnosti, ki jih prinaša internet, in povečajo svoje možnosti za zaposlitev,
- ob upoštevanju okvira za izobraževanje in usposabljanje do leta 2020,
- ob upoštevanju študije Komisije z naslovom *ICT for work: Digital skills in the workplace* (Tehnologije IKT za delo: digitalna znanja in sposobnosti na delovnem mestu) in sporočila Komisije z dne 10. junija 2016 z naslovom Novi program znanj in spretnosti za Evropo – Z roko v roki za večji človeški kapital, zaposljivost in konkurenčnost (COM(2016)0381),
- ob upoštevanju poglobljene analize z naslovom *Empowering women on the Internet* (Krepitev vloge žensk na internetu), ki jo je pripravil generalni direktorat za notranjo politiko oktobra 2015¹,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 1. oktobra 2013 z naslovom *Women active in the ICT Sector* (Ženske, dejavne v sektorju informacijskih in komunikacijskih

¹ Poglobljena analiza – *Empowering women on the Internet* (Krepitev vloge žensk na internetu), Evropski parlament, Generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor C – Državlanske pravice in ustavne zadeve, Odbor za pravice žensk in enakost spolov, oktober 2015.

tehnologij),

- ob upoštevanju študije Evropskega inštituta za enakost spolov z dne 26. januarja 2017 z naslovom *Gender and Digital Agenda* (Spol in digitalna agenda),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. maja 2012 s priporočili Komisiji o uporabi načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske¹,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2013 o odpravi stereotipov o spolih v EU²,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2013 o digitalni agendi za rast, mobilnost in zaposlovanje: čas za pospešeno ukrepanje, zlasti pa velike koalicije za digitalne kompetence in delovna mesta³,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2015 o uporabi Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu⁴,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. aprila 2016 o enakosti spolov in krepitvi vloge žensk v digitalni dobi⁵,
 - ob upoštevanju vprašanja Komisiji o krepitvi vloge in položaja žensk in deklet prek digitalnega sektorja (O-000004/2018 – B8-0010/2018),
 - ob upoštevanju člena 128(5) in člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker je digitalizacija korenito spremenila način, kako ljudje dostopajo do informacij in jih zagotavljajo, kako komunicirajo, se družijo, študirajo in delajo, saj ustvarja nove priložnosti za sodelovanje v javnih in političnih razpravah ter udeležbo v izobraževanju in na trgu dela, odpira nove možnosti za samoodločanje in ima velik gospodarski potencial za Evropsko unijo in za države zunaj nje; ker digitalizacija ne vpliva zgolj na trge, ampak tudi na družbo kot celoto;
- B. ker informacijska družba, ki temelji na informacijskih in komunikacijskih tehnologijah (v nadaljevanju: IKT), prinaša izjemne priložnosti za ustvarjanje in porazdelitev bogastva in znanja;
- C. ker je za ženske kot demografsko skupino po vsem svetu manj verjetno, da bodo dejavne na spletu, kot moški; ker 68 % moških in 62 % žensk redno uporablja računalnike in internet; ker 54 % moških v primerjavi s 48 % žensk uporablja internet na prenosnih napravah; ker 33 % moških v primerjavi s samo 18 % žensk sami namestijo programsko opremo na naprave; ker 41 % moških v primerjavi s 35 % žensk uporablja spletne radijske in televizijske postaje; ker spletno bančništvo uporablja 47 %

¹ UL C 264 E, 13.9.2013, str. 75.

² UL C 36, 29.1.2016, str. 18.

³ UL C 93, 9.3.2016, str. 120.

⁴ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0351.

⁵ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0204.

moških v primerjavi s 35 % žensk; ker 22 % moških prodaja blago na spletu v primerjavi s samo 17 % žensk; ker spletno nakupovanje uporablja 20 % moških v primerjavi s 13 % žensk;

- D. ker so digitalni načini sporazumevanja prispevali k ustvarjanju ugodnih razmer za povečano vse bolj razširjen sovražni govor in groženje zoper ženske, in sicer je 18 % žensk v Evropi od svoje mladosti doživelo kakšno obliko kibernetnega nadlegovanja; ker se je število groženj zoper ženske, vključno z grožnjami s smrtjo, povečalo; ker je družbena ozaveščenost o digitalnih oblikah nasilja še vedno nezadostna; ker v pravnem okviru različne oblike spletnega nasilja še niso v celoti upoštevane;
- E. ker je samo 2 % vseh žensk na trgu dela zaposlenih na tehničnih, strokovnih in znanstvenih delovnih mestih, v primerjavi s 5 % moških; ker je le 9 % razvijalcev v Evropi žensk, med višjim vodstvom v sektorju IKT in komunikacijskem sektorju pa jih je le 19 % (v primerjavi z drugimi storitvenimi sektorji, kjer je ta delež 45 %) in ker znaša delež žensk med podjetniki le 19 % v teh sektorjih (v primerjavi s 54 % v drugih storitvenih sektorjih);
- F. ker je velika razlika med spoloma pri dostopu do poklicnih in izobraževalnih možnosti na področju informacijske in komunikacijske tehnologije ter računalniškega znanja;
- G. ker seksizem in spolni stereotipi pomenijo resno oviro za enakost med ženskami in moškimi ter nadalje še poglobljajo razlike med spoloma v digitalnem sektorju, kar ženskam otežuje, da bi v celoti razvile svoje sposobnosti kot uporabnice, inovatorke in ustvarjalke;
- H. ker je za delovna mesta, pa ne samo v sektorju IKT, vse bolj potrebna določena raven digitalnih znanj in spretnosti in digitalne pismenosti, ta trend pa se bo v prihodnosti najverjetneje še okreplil s širšim razponom digitalnih znanj in spretnosti, potrebnih za večino poklicev in prostih delovnih mest;
- I. ker je izboljšanje digitalnih znanj in spretnosti in računalniške pismenosti edinstvena priložnost za boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, saj se bo tako povečal dostop do izobraževanja in usposabljanja, ženske in dekleta, pa tudi ljudje s posebnimi potrebami, kot so invalidi, ter prebivalci na podeželju in oddaljenih območjih, daleč od mestnih središč, pa se bodo lažje vključevali na trg dela; ker bi lahko digitalizacija na delovnem mestu za nekatere prinesle izzive, ki jih je treba ustrezno obravnavati; ker bi lahko povečanje števila žensk v sektorju IKT, ki je eden od najboljše plačanih sektorjev, prispevalo k njihovemu boljšemu finančnemu položaju in neodvisnosti in torej k zmanjšanju razlike v plačilu med spoloma ter okrepilo ekonomsko neodvisnost žensk; ker je od skoraj osem milijonov zaposlenih v sektorju IKT v Evropi samo 16 % žensk ;
- J. ker digitalizacija na trgu dela ponuja nove priložnosti za podjetništvo žensk, vključno z malim digitalnim podjetništvom, ki v številnih primerih ne zahteva znatnega začetnega kapitala, in podjetji socialnega gospodarstva, ki krepijo socialno vključenost; ker je treba podpirati žensko digitalno podjetništvo, saj je eno od najhitreje rastočih in uspešnih sektorjev gospodarstva, ki ponuja številne priložnosti za inovacije in rast, ženske pa predstavljajo le 19 % podjetnikov na tem področju;

- K. ker bi vstop večjega števila žensk v sektor IKT spodbudil trg, za katerega se predvideva pomanjkanje delovne sile in za katerega bi enaka udeležba žensk pomenila letni dobiček v višini okrog 9 milijard EUR za BDP EU; ker so ženske še vedno veliko premalo zastopane v študijskih programih na področju IKT, na katerem je le približno 20 % diplomantk, le 3 % vseh diplomantk pa je diplomiralo iz informacijske in komunikacijske tehnologije; ker se ženske srečujejo s številnimi težavami pri vključevanju v sektor IKT in vztrajanju v njem; ker pretežno moško delovno okolje v tem sektorju, v katerem je med zaposlenimi le 30 % žensk, prispeva k trendu, da številne ženske ta sektor zapustijo nekaj let po tem, ko zaključijo univerzitetno izobrazbo; ker se udeležba žensk na digitalnem trgu dela zmanjšuje s starostjo; ker ženske, mlajše od 30 let, ki imajo diplomu iz informacijske in komunikacijske tehnologije, predstavljajo 20 % sektorja IKT, ženske v starosti od 31 do 45 let 15,4 % in ženske, starejše od 45 let, 9%;
- L. ker je študija o aktivnih ženskah v sektorju IKT pokazala, da bo v Evropi v tem sektorju do leta 2020 približno 900.000 prostih delovnih mest; ker ta sektor hitro raste in ustvarja približno 120.000 novih delovnih mest letno;
- M. ker je za sektor IKT značilna precej izrazita vertikalna in horizontalna segregacija, pa tudi razkorak med pridobljeno izobrazbo žensk in njihovim položajem v tem sektorju; ker je v sektorju IKT manj kot 20 % podjetnic; ker večina žensk (54 %), zaposlenih v tem sektorju, zaseda slabo plačana nizko kvalificirana delovna mesta, visoko kvalificirana mesta programerjev pa jih zaseda le majhen delež (8 %); ker so ženske v tem sektorju nezadostno zastopane tudi pri odločanju, le 19,2 % delavcev v sektorju IKT vodijo ženske, za razliko od 45,2 % delavcev v drugih sektorjih;
- N. ker so ženske v starosti 55 let in več še posebej izpostavljene tveganju brezposelnosti in neaktivnosti na trgu dela EU, pri čemer znaša povprečna stopnja zaposlenosti žensk, starih od 55 do 64 let, v EU le 49 %, v primerjavi s 62 % pri moških; ker je to tveganje še večje zaradi nizke ravni računalniške pismenosti in digitalnih kompetenc; ker bi se z izboljšanjem digitalnih kompetenc žensk, starih 55 let in več, in vlaganjem vanje močno povečale njihove zaposlitvene možnosti in raven zaščite pred izključenostjo s trga dela;
- O. ker v skladu s podatki Eurostata za leto 2014 več žensk (42,3 %) kot moških (33,6 %) nadaljuje z visokošolskim izobraževanjem, vendar jih je več na humanističnih kot na znanstvenih področjih; ker samo 9,6 % žensk v terciarnem izobraževanju opravlja študij, povezan s področjem IKT, v primerjavi s 30,6 % moških; ker so ženske na splošno še vedno premalo zastopane v pobudah, kot so evropski teden programiranja, IKT za boljše izobraževanje, „Startup Europe Leaders Club“ in velika koalicija za digitalna delovna mesta, katerih cilj je nadalje spodbujati e-izobraževanje in digitalne kompetence;
- P. ker je nizka udeležba žensk in deklet v izobraževanju s področja IKT in poznejši zaposlitvi na tem področju posledica zapletenega medsebojnega delovanja spolnih stereotipov, ki se začne že zgodaj v življenju in izobraževanju ter se nadaljuje na poklicni poti;
1. poziva Komisijo, naj izkoristi digitalno agendo in strategijo za enotni digitalni trg in ju bolj ciljno usmeri, da bi obravnavali velike razlike med spoloma v sektorju IKT, spodbujali polno vključevanje žensk v ta sektor, zlasti kar zadeva tehnične in

telekomunikacijske poklice, ter spodbujali izobraževanje in usposabljanje žensk in deklet na področju IKT, naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike;

2. pozdravlja ukrepe v podporo vključevanju in udeležbi žensk v informacijski družbi, opredeljene v dokumentu Strateška prizadevanja za enakost spolov v obdobju 2016–2020; poziva Komisijo, naj izvede ukrepe za zmanjšanje razlik v plačilu, zaslužku in pokojnini med spoloma in se tako bori proti revščini med ženskami ter naj se osredotoči na spodbujanje zaposlovanja žensk v sektorju IKT, odpravo spolnih stereotipov in enakost spolov na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja, vključno v zvezi z izbiro študij in poklicne poti na podlagi spola, v skladu s prednostnimi nalogami iz okvira za izobraževanje in usposabljanje do leta 2020;
3. spodbuja Komisijo in države članice, naj si v duhu odprtega sodelovanja v strateškem okviru za izobraževanje in usposabljanje do leta 2020 prizadevajo za iskanje rešitev in izmenjavo dobrih praks o zgodnjem digitalnem izobraževanju, vključno z digitalnimi kompetencami ter kodiranjem, ki bo vključujoče za dekleta, na poznejših stopnjah izobraževanja pa o programih, katerih cilj je povečati delež žensk, ki se odločijo za študij na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, saj bi jim to omogočilo poln dostop do elektronskih storitev pod enakimi pogoji kot moškim, in da izkoristijo predvidene zaposlitvene priložnosti za inženirje in specialiste na področju IT;
4. poziva EU in države članice, naj oblikujejo, podpirajo in izvajajo ukrepe, ki jih spodbujajo OZN in njegovi organi, zlasti v okviru pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje ter Svetovnega vrha o informacijski družbi, da bi si za krepitev vloge žensk v digitalni dobi prizadevali tako na evropski kot na svetovni ravni;
5. poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo razlike med spoloma v sektorju IKT, tako da poudarijo poslovne prednosti, ki jih prinaša raznolikost, in oblikujejo dodatne in močnejše spodbude tako za podjetja kot ženske, na primer predstavitev vzornic ter uvedbo mentorskih programov in poklicnega usmerjanja, da bi tako povečali prepoznavnost žensk; spodbuja države članice, naj podpirajo in izvajajo ukrepe, med drugim za razvoj spletnih vsebin, ki spodbujajo enakost spolov, za spodbujanje dostopa do in uporabe IKT kot orodja za preprečevanje diskriminacije na podlagi spola, na primer pri nasilju na osnovi spola, ter za doseganje ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem;
6. pozdravlja akcijski načrt EU za spoprijemanje z razliko v plačah med spoloma za obdobje 2017–2019 (COM(2017)0678); poudarja, da je treba izboljšati spoštovanje načela enakega plačila za enako delo za ženske in moške, ki izhaja iz PEU, ter poziva Komisijo, naj začne izvajati pobude iz ukrepa II akcijskega načrta, katerega cilj je pritegniti več žensk v poklice na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, kar bi po navedbah Evropskega inštituta za enakost spolov lahko privedlo do odprave razlik v plačilu med spoloma do leta 2050 zaradi višje produktivnosti delovnih mest na omenjenih področjih;
7. poziva Komisijo in države članice, naj namenijo sredstva obstoječim skladom za spodbujanje in podpiranje podjetnic in izboljšajo dostop do njih, zlasti v okviru digitalnega preoblikovanja industrije, in tako zagotovijo, da bo lahko vsako podjetje izkoristilo digitalne inovacije, ne glede na velikost, sektor, v katerem deluje, ali to, kje se nahaja v Evropi; v zvezi s tem poudarja, da bi morala vozlišča za digitalne inovacije,

ki so ključnega pomena za pospeševanje digitalne preobrazbe, posebno pozornost nameniti podjetnicam in zagonskim podjetjem v lasti žensk; poziva Komisijo, naj v celoti in izčrpno obravnava razlike med spoloma v procesu digitalizacije;

8. poziva Komisijo in države članice, naj podpirajo vseživljenjsko učenje in usposabljanje ter programe, ki udeležencem pomagajo, da se bolje prilagodijo ali pripravijo na morebitno spremembo poklicne poti v skladu z rastočo potrebo po digitalnih kompetencah v številnih različnih sektorjih, pri čemer naj posebno pozornost nameni ženskam, starim 55 let ali več, predvsem tistim, ki so negovalke, in tistim, ki so se odločile začasno prekiniti svojo poklicno pot ali se vračajo na delovno mesto, da bi zagotovili, da ne bodo zapostavljene v vse hitrejšem premiku k digitalizaciji ter da bi jih zaščitili pred izključitvijo s trga dela;
9. poudarja učinkovitost uporabe interneta za kampanje, forume in večjo prepoznavnost vzornic, saj to prispeva k hitrejšemu doseganju enakosti spolov; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo spletna omrežja žensk, saj krepijo vlogo žensk s pristopom „od spodaj navzgor“;
10. poziva Komisijo, naj spodbuja oblikovanje mrež organizacij civilne družbe in profesionalnih medijskih organizacij, da se okrepi vloga žensk in njihova dejavna udeležba ter da se priznajo njihove posebne potrebe v sektorju medijev;
11. poudarja ključno vlogo civilne družbe pri upravljanju interneta; poziva Komisijo in države članice, naj konstruktivno sodelujejo z organizacijami digitalne civilne družbe in jih podpirajo;
12. poziva vse organe in akterje civilne družbe, naj podprejo uvedbo in izvajanje e-storitev, digitalnih kompetenc in digitalnih oblik dela, ki lahko izboljšajo usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja v naši družbi, hkrati pa naj poskrbijo, da ženske ne bodo nosile dvojnega bremena; poziva Komisijo in države članice, naj prepoznajo priložnosti in izzive digitalizacije, tudi glede delovnih pogojev, kot so negotove oblike zaposlitve in z delom povezane težave z duševnim zdravjem;
13. poudarja, da je treba zagotoviti vključevanje načela enakosti spolov na področju izobraževanja, in sicer s spodbujanjem digitalne pismenosti in udeležbe žensk in deklet v izobraževanju in usposabljanju na področju IKT, tako da se kodiranje, novi mediji in tehnologije vključijo v učne načrte na vseh stopnjah, tudi pri zunajšolskih dejavnostih, neformalnem in priložnostnem izobraževanju ter pri vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja, tudi za pedagoge, da bi dekleta in mlade ženske spodbudili, da bi se odločile za poklicno pot na področju znanosti in IKT; poudarja pomen stalnega dialoga s socialnimi partnerji za premostitev razlik med spoloma na tem področju;
14. spodbuja države članice, naj uvedejo starosti primerno izobraževanje na področju IKT v zgodnjih fazah šolanja, s posebnim poudarkom na spodbujanju deklet, da pridobijo interes in razvijejo talent na digitalnem področju, ter poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike za deklice že v zgodnji starosti, saj deklice zaradi spolnih stereotipov v zvezi s temi predmeti, pomanjkanja vzornic ter ločevanja dejavnosti in igrač zgodaj v izobraževalni poti izgubijo zanimanje za to področje, kar je povzročilo nezadostno zastopanost žensk na teh področjih na univerzi, to pa se prenaša tudi na delovna mesta;

15. spodbuja države članice in Komisijo, naj zlasti z informacijskimi kampanjami in kampanjami za ozaveščanje spodbujajo udeležbo žensk v gospodarskih sektorjih, ki stereotipno veljajo za „moške“, kot je na primer digitalni sektor; poudarja, da je treba organizirati kampanje ozaveščanja, usposabljanja in vključevanja načela enakosti spolov za vse akterje v politiki digitalizacije; poudarja, da je treba podpreti ženske pri pridobivanju digitalnih kompetenc v sektorjih, ki ne temeljijo na intenzivni rabi IKT, vendar bodo v bližnji prihodnosti potrebovali digitalne kompetence;
16. poziva Komisijo in države članice ter podjetja, naj spodbujajo enakost spolov na področju IKT in naj zberejo podatke, razčlenjene po spolu, o uporabi te tehnologije, oblikujejo cilje, kazalnike in merila za spremljanje napredka pri dostopu žensk do informacijskih in komunikacijskih tehnologij in naj spodbujajo primere dobre prakse med podjetji IKT; poziva Evropski inštitut za enakost spolov, naj zbira podatke o tem, kako bi lahko digitalne storitve prinesle več koristi za ženske in enakost spolov;
17. poudarja, da je pomembno opredeliti izzive, ki se pojavljajo zaradi uporabe IKT in interneta za kazniva dejanja, grožnje, nadlegovanje ali nasilje nad ženskami; poziva oblikovalce politik, naj ta vprašanja ustrezno obravnavajo in poskrbijo, da bo vzpostavljen okvir, v katerem bodo lahko organi kazenskega pregona učinkovito obravnavali digitalna kazniva dejanja; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo zaščito deklet pred oglaševanjem v digitalnem okolju, ki bi jih lahko spodbudilo k škodljivemu vedenju za njihovo zdravje;
18. poziva institucije EU in države članice, naj izvajajo kampanje za ozaveščanje žensk o prednostih in tveganjih IKT ter naj jim zagotovijo ustrezno izobrazbo in znanje o tem, kako se lahko zaščitijo na spletu;
19. poziva institucije, agencije in organe EU ter države članice in njihove organe kazenskega pregona, naj sodelujejo in konkretno usklajujejo svoje ukrepe za boj proti uporabi informacijske in komunikacijske tehnologije za kazniva dejanja v zvezi s trgovino z ljudmi, spletnim nadlegovanjem in zalezovanjem, saj so ta kazniva dejanja pogosto čezmejne narave in je za njihov pregon nadvse pomembno usklajevanje na ravni EU; poziva države članice, naj pregledajo svoje kazensko pravo ter zagotovijo opredelitev in priznanje novih oblik digitalnega nasilja;
20. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.